

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: M. M., narozený X,
bytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha

v řízení o žalobě ze dne 23. 6. 2021 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/71389-914,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Plzni ze dne 25. 3. 2021 čj. 6265/2021/KLT, o nepřiznání doplatku na bydlení podle § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.
2. Žalobce v žalobě namítal, že napadá výrok o zamítnutí doplatku na bydlení pro nezákonné, bezdůkazné stanovení výše odůvodněných nákladů na bydlení pro absenci úplného, komplexního, aktuálního, autorizovaného výpočtu odůvodněných nákladů na

bydlení žalobce vytištěného z aplikačního programu, nesplněná povinnost ze zákona § 52 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb. Žalobce zejména namítal nezapočítání nákladů vlastnického bydlení ze zákona ani nákladů vlastnického bydlení, záměnou nákladů vlastnického bydlení za nájemné. Žalobce také nesouhlasil s nezapočítáním splátek nedoplatku elektřiny, což je podle něho v rozporu s aplikačním programem. Měsíční náklady za elektřinu žalobce jsou po rozpočítání nedoplatku 1276,05 Kč, ale v rozhodnutí odvolacího orgánu jsou nedoloženě uvedené odůvodněné náklady za elektřinu měsíčně 1608,78 Kč, proto měly být podle žalobce započteny náklady za elektřinu ve výši 1276,05 Kč plus 10 % navýšení za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Žalobce tvrdil, že žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi nebyla podána až dne 23. 09. 2020, nýbrž i 12. 8. 2020, ovšem tato byla neplatně, nezákonně, bezdůkazně zamítnuta. Skutečnost, že splatnost nedoplatku byla 14. 8. 2020, je podle žalobce výmluva. Částka 644,87 Kč za uhlí vypočtená bez výpočtu je podle žalobce nereálná, $644,87 \times 12 = 7\,738,44$ Kč, to je uhlí na 87 dnů, necelé tři měsíce v zimě, v 7 měsíčním 212 denním nezbytném topném období od 1. 10. do 30. 4. Navýšení o 10 % není oddělené. Odkazem na aplikační program orgán I. stupně stanovuje podle žalobce částky ve výši umožňující zamítnutí žádosti a orgánu II. stupně potvrzovat nereálně stanovené částky. Žalobce v žalobě také tvrdil, že 2x nebyl seznámen s podklady rozhodnutí, ale jen s podklady pro aplikaci, zaměněním podkladů pro aplikaci za podklady pro rozhodnutí. Dále žalobce nesouhlasil s částkou 5,77 Kč. K záloze za elektřinu 1400 Kč měla být podle žalobce připočtena splátka nedoplatku 993 Kč, protože náklady za elektřinu zúčtovacího období od 30. 7. 2019 do 28. 7. 2020 nepřevýšily odůvodněné náklady na elektřinu. Celkové náklady zálohy + nedoplatek $15\,312,66 \text{ Kč} : 12 = - 1276,05 \text{ Kč}$ měsíčně. Odůvodněné měsíční náklady za elektřinu dle sdělení odvolacího orgánu v rozhodnutí 1608,78 Kč měsíčně.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že podle ustanovení § 52 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., Ministerstvo práce a sociálních věcí zajišťuje pro provádění zákona na vlastní náklady aplikační program automatizovaného zpracování údajů potřebný pro rozhodování o dávkách, jejich výplatu a jejich kontrolu, včetně jeho aktualizací, a poskytuje tento program bezplatně orgánům pomoci v hmotné nouzi. Orgány pomoci v hmotné nouzi jsou povinny při řízení o dávkách, při jejich výplatě a kontrole tento program používat. Žalovaný z aplikačního programu zjistila následující informace o výpočtu odvodněných nákladů na bydlení a energií k posouzení nároku na doplatek na bydlení na základě žádosti podané dne 23. 09. 2020: základní informace: typ bydlení byt, forma bydlení vlastnická, počet osob 1, podlahová plocha bytu 57 m². Elektřina: záloha na elektřinu ve výši 1 400 Kč, náklady na elektřinu v místě obvyklé vypočtené ve výši 1 608,78 Kč. Odůvodněné náklady na elektřinu činí 1 400 Kč (ve výši zálohy). Ostatní energie: vytápění (hnědé uhlí 18 MJ/kg, používáno z 95 %) - vypočtené náklady ve výši 644,87 Kč, vytápění (měkké palivo 13 MJ/kg, používáno z 5 %) - vypočtené náklady ve výši 0 Kč. Náklady na ostatní energie v místě obvyklé činí Kč: Cena za hnědé uhlí byla zadána ve výši 3 897,48 Kč za tunu a potvrzení o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce doručené úřadu práce dne bylo zadáno do aplikačního programu z důvodu navýšení spotřeby energií až o 10 %. Odůvodněné náklady na služby: záloha na vodné a stočné ve výši 39,83 Kč (478:12), cena za vodné a stočné činí 17,60 Kč za m³ a součet nákladů v místě obvyklých na služby vypočtený činí 51,33 Kč. Odůvodněné měsíční náklady na služby byly započítány ve výši 39,83 Kč, neboť skutečné náklady na služby byly uhrazeny ve výši 478 Kč (478:12). Výsledná výše odůvodněných nákladů na bydlení činí 2 084,70 Kč (1 400 + 644,87 + 39,83). Žalobci byl v rozhodném období vyplacen

příspěvek na bydlení ve výši 2 519 Kč a pobírá příspěvek na živobytí ve výši 4 990 Kč měsíčně. Žalobce má potvrzenou diabetickou dietu, proto částka živobytí byla navýšena o částku 1 130 Kč a činí 4 990 Kč (3 860 + 1 130). Pro výpočet nároku na doplatek na bydlení bylo postupováno v souladu s ustanovením § 35 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb. následovně: (odůvodněné náklady na bydlení - příspěvek na bydlení) - (příjem použitý + příspěvek na živobytí - částka na živobytí), tj. (2 084,71 - 2 519) - (0 + 4 990 - 4 990) = - 434,29 Kč. Úřad práce vyrozuměním, č. j. 4574/2021/KLT, ze dne 03. 03. 2021 vyrozuměl žalobce o právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Podle protokolu z ústního jednání sepsaného na úřadu práce dne 10. 02. 2021 byl žalobce seznámen s postupem při vyplňování tiskopisu „Informace o užívaném bytu (obývaném prostoru)“ a dne 15. 03. 2021 byl seznámen s podklady, ze kterých bude správní orgán prvního stupně při rozhodování vycházet. K námitce žalobce, že nebyly započteny náklady spojené s vlastnickou formou (nájemné) žalovaný uvedl, že nájemné, popřípadě obdobné náklady spojené s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení nebo obdobné náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení, není započitatelnou položkou pro účely dávky doplatek na bydlení u bytů ve vlastnické formě bydlení. K námitce žalobce, proč do aplikace byla zadána faktura za uhlí ze dne 21. 10. 2020 a nebyla zadána faktura ze dne 15. 01. 2020, žalovaný sdělil, že spis obsahuje daňové doklady na prodej uhlí ořech 2 Bílina ze dne 18. 03. 2019 (cena bez daně za tunu 3 052,80 Kč), ze dne 15. 01. 2020 (cena bez daně za tunu 3 386,35 Kč), ze dne 21. 10. 2020 (cena bez daně za tunu 3 221,06 Kč) a ze dne 20. 01. 2021 (cena bez daně za tunu 3 550,71 Kč). Náklady na ostatní energie, tj. mimo elektrické energie, plynu a dálkového tepla, které jsou používány pro vaření nebo vytápění, se vypočítávají jako náklady v místě obvyklé na základě jednotkových cen v místě obvyklých. Vzhledem k tomu, že žádost byla podána dne 23. 09. 2020, zadal úřad práce do aplikace částku 3 987,48 Kč, tj. cenu za tunu podle daňového dokladu ze dne 21. 10. 2020 včetně DPH. Za odůvodněné náklady na bydlení nelze považovat skutečnou úhradu za uhlí na základě jednotlivých daňových dokladů. K námitce ve věci nedoplatků a přeplatků žalovaná sdělila, že vyúčtování energií a služeb zákon č. 111/2006 Sb. neupravuje. Avšak odůvodněné náklady na bydlení se stanovují maximálně ve výši v místě obvyklé, kdy jsou zohledněny právě zálohové platby jednotlivých položek nákladů na bydlení. Při výpočtu započitatelného přeplatku nebo nedoplatku z vyúčtování se zohledňují skutečné náklady a náklady v místě obvyklé za kalendářní měsíce, jichž se vyúčtování týká. Započitatelná výše přeplatku nebo nedoplatku z vyúčtování je částka přeplatku/nedoplatku, která snižuje/zvyšuje zálohy, maximálně však do výše nákladů v místě obvyklých. Nedochází tedy ke snížení nebo zvýšení odůvodněných nákladů na bydlení o celou částku přeplatku či nedoplatku z vyúčtování, ale jen o tu část, která nepřevyšuje náklady ve výši v místě obvyklé. K výpočtu započitatelného přeplatku nebo nedoplatku v odůvodněných nákladech na bydlení se užívá aplikační program automatizovaného zpracování údajů hmotné nouze. V každém vyúčtování je uvedeno, k jakému časovému období se vztahuje a jaké jsou za toto období skutečné náklady za energie a služby. Žalobce doložil vyúčtování za elektřinu za období 30. 07. 2019 do 28. 07. 2020 s nedoplatkem ve výši 6 952,66 Kč (datum splatnosti 14. 08. 2020), kdy nebyl příjemcem dávky doplatek na bydlení a žádost dávku pomoci v hmotné nouzi byla podána až dne 23. 09. 2020. Žalovaný dodal, že základní dávkou řešící náklady na bydlení je příspěvek na bydlení ze systému dávek státní sociální podpory. Náklady na bydlení u příspěvku na bydlení tvoří u bytů vlastníků srovnatelné náklady, které činí za kalendářní měsíc 2 128 Kč, je-li v rodině 1 osoba. Dále náklady za plyn, elektřinu a náklady za plnění

poskytované s užíváním bytu, případně náklady za pevná paliva. Náklady za pevná paliva se započítávají měsíční částkou 789 Kč, je-li v rodině 1 osoba. Pro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Žalovaným bylo zjištěno, že žalobce pobírá dlouhodobě příspěvek na bydlení. Náklady na bydlení za 3. čtvrtletí 2020 pro nárok na dávku státní sociální podpory ode dne 01. 10. 2020 byly pro účely příspěvku na bydlení započítány: elektřina ve výši 2 800 Kč (2 * uhrazené zálohy ve výši 1 400 Kč) + 994,66 Kč a 993 Kč jako doplatek elektřiny, částka 2 128 Kč měsíčně jako srovnatelné náklady vlastníka bytu a náklady za pevná paliva ve výši 789 Kč měsíčně. Na základě výše uvedených podkladů byl příspěvek na bydlení od 01. 10. 2020 zvýšen z 2 519 Kč na 3 355 Kč měsíčně. Ode dne 01. 01. 2021 byl příspěvek na bydlení zvýšen z měsíční výše 3 355 Kč na 3 774 Kč, přičemž za náklady na bydlení za 4. čtvrtletí 2020 byly započítány srovnatelné náklady vlastníka bytu ve výši 2 128 Kč měsíčně, náklady za pevná paliva ve výši 789 Kč měsíčně, elektřina ve výši 1 400 Kč měsíčně a doplatek ve výši 2 979 Kč (3 x 993). V příspěvku na bydlení byly zohledněny náklady za ostatní druhy energií (pevná paliva) i vyúčtování energií.

4. V replice žalobce namítal, že vyjádření žalovaného je nesprávné. Důkazem je datovaný, časovaný výpočet aplikačním programem, který je zatajen. Zaměnění nákladů vlastnického bydlení za nájemné, zaměnění počátečních podkladů pro aplikaci za výsledné, výstupní podklady z aplikace. I samovlastník bydlení má náklady na údržbu a opravy, stejně jako vlastník ve společenství vlastníků příspěvek do fondu oprav a údržby. Zákon oběma formám přiznává náklady v maximální výši aktuálně 2 128 Kč, stanovené v zákoně o státní sociální podpoře v § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 117/1995 Sb. V příspěvku na bydlení jsou zohledněny náklady za ostatní druhy energií / pevná paliva/i vyúčtování energií, ale jen ze 74 % za 3/4 2020 a až v listopadu, nikoli v září. A to je paušální částka za pevná paliva 789 Kč teoretická, zaostávající za výší částky odůvodněných nákladů. Příspěvek na bydlení hradí jen proměnlivě poměrnou část odůvodněných nákladů podle výše doložených nákladů, které jsou za 3/4 2020 odůvodněné. S náklady za uhlí je to stejné jako s náklady za elektřinu, jsou odůvodněné. Při 6 měsíčním topném období z faktury z 21. 10. 2020 za 7 708 Kč roční měsíční odůvodněné náklady činí 1 284 Kč. Při 7 měsíčním topném období roční měsíční odůvodněné náklady činí 1 498 Kč. Topí uhlím ze 100 % 7 měsíců v roce, 7 měsíců v roce ohřívá teplou vodu uhlím. 5 měsíců v roce ohřívá teplou vodu elektřinou. 12 měsíců v roce vaří a peče chléb elektřinou, pere a žehlí elektřinou.
5. O věci soud rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb.
6. Žalobu soud neshledal důvodnou.
7. Není pravdivé tvrzení žalobce, že správní orgán v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu neseznámil žalobce s podklady rozhodnutí. Ze správního spisu vyplývá, že dne 15. 3. 2021 byl žalobce seznámen s podklady, z nichž správní orgán vycházel. Přehled a výpočet uznaných nákladů je součástí správního spisu, tudíž žalobce s tímto byl dostatečně podrobně seznámen, jak ostatně vyplývá i z protokolu o jednání ze dne 15. 3. 2021.
8. Pokud jde o náklady na elektřinu, z výpočtu je zřejmé, že byly uznány ve výši žalobcových záloh 1.400,-Kč, přičemž maximální částka, která mohla být uznána, tj. náklady v místě obvyklé činily 1.608,-Kč. Správní orgán nepochybil, když nezapočítal vyúčtování nedoplatku na elektřinu, neboť tento nedoplatek nespadal do období, v němž

byla podána žádost. Zálohy byly stanoveny od 20. 8. 2020, k zahájení řízení došlo na základě žádosti žalobce dnem 23. 9. 2020.

9. Pokud žalobce tvrdí, že ještě před tímto datem bylo zahájeno na základě jeho žádosti jiné řízení, které bylo ukončeno samostatným rozhodnutím, nemůže toto mít vliv na průběh a posouzení nároků v předmětném řízení.
10. V napadeném rozhodnutí žalovaný správně vysvětlil, že žalobci nebylo možné přiznat náklady spojené s údržbou domu v osobním vlastnictví. Podle ustanovení § 34 zákona č. 111/2006 Sb., se do odůvodněných nákladů na bydlení započítávají: nájemné, popřípadě obdobné náklady spojené s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení nebo obdobné náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení; nájemným nebo obdobnými náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení se rozumí nájemné hrazené v nájemních bytech, a to až do výše, která je v místě obvyklá; obdobnými náklady spojenými s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení se rozumí výše prokazatelných nákladů, maximálně však do výše nákladů uvedených v zákoně o státní sociální podpoře. Obdobnými náklady k nájemnému ve smyslu cit. ust. tedy je pouze např. příspěvek do fondu bydlení u družstevního vlastnictví.
11. Částka 5,77 Kč nebyla ve výsledném rozhodnutí zohledňována, neboť šlo původně o náklady na dřevo, avšak žalobce uvedl, že v posledních letech již žádné dřevo nově nenakoupil, staré bylo spotřebováno.
12. Částka 644,87 Kč za uhlí je podle žalobce nereálná, $644,87 \times 12 = 7\,738,44$ Kč, to je uhlí na 87 dnů, necelé tři měsíce v zimě, v 7 měsíčním 212 denním nezbytném topném období od 1. 10. do 30.4. K tomu soud uvádí, že neshledal napadené rozhodnutí v tomto směru nepřezkoumatelným. Žalovaný k výpočtu spotřeby uhlí uvedl následující: „Náklady na ostatní energie (uhlí, dřevo, propan-butan atd.) užívané pro vaření, vytápění nebo ohřev teplé vody, se nepočítají jako zálohy, ale vypočítávají se jako náklady v místě obvyklé na základě jednotkových cen v místě obvyklých. Počítají se ze součtu nezbytné spotřeby v místě obvyklé pro jednotlivé účely z jednotkové výhřevnosti daného zdroje energie a z jednotkové ceny v místě obvyklé daného zdroje energie. Nezbytná spotřeba ostatních energií v místě obvyklá se počítá následovně: koeficient míry používání paliva x vypočtená nezbytná spotřeba za vytápění + koeficient míry používání paliva pro ohřev teplé vody x vypočtená nezbytná spotřeba za ohřev teplé vody + konstanta při užívání paliva k vaření. Výpočet odůvodněných nákladů na bydlení je prováděn na základě osobou doložených informací o způsobu vytápění a ohřevu vody (zda a v jakém rozsahu se ta která energie používá k vaření, vytápění a k ohřevu vody) a velikosti bytu. Žadatel uvedl podlahovou plochu celého bytu (obývaného prostoru) 56,04 m², dále vyplnil elektřinu jako energii používanou k vaření, jinou energii používanou k vytápění uhlí z 95 % a dřeva z 5 %, elektřinu používanou k ohřevu teplé vody z 100 %. Cena za hnědé uhlí byla zadána ve výši 3 897,48 Kč za tunu a potvrzení dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žadatele doručené úřadu práce dne bylo zadáno do aplikačního programu z důvodu navýšení spotřeby energií až o 10 %. Základní informace: typ bydlení byt, forma bydlení vlastnická, počet osob 1, podlahová plocha bytu 57 m². Vytápění (hnědé uhlí 18 MJ/kg, používáno z 95 %) - vypočtené náklady ve výši 644,87 Kč.“
13. Z tohoto popisu podle názoru soudu vyplývá, že správní orgány vycházely ze skutečných údajů uvedených žalobcem (topení uhlím z 95% a podlahová plocha bytu) a ze zadané výhřevnosti tohoto paliva a na základě toho byly vypočteny náklady žalobce na vytápění.

Jelikož žalobce doložil do spisu fakturu na uhlí ze dne 21. 10. 2020 na částku 7.708 Kč, fakturu ze dne 15. 1. 2020 na částku 6.837,-Kč a fakturu ze dne 18. 3. 2019 na částku 8.619,-Kč, z čehož lze podle názoru soudu dovodit, že roční úhrady uhlí u žalobce se pohybují v obdobných částkách 7.000 – 8.000,-Kč, jaké byly žalobci vypočteny správním orgánem, byť v přepočtu na měsíce

14. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl (výrok č. I. rozsudku)
15. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 29. října 2021

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně